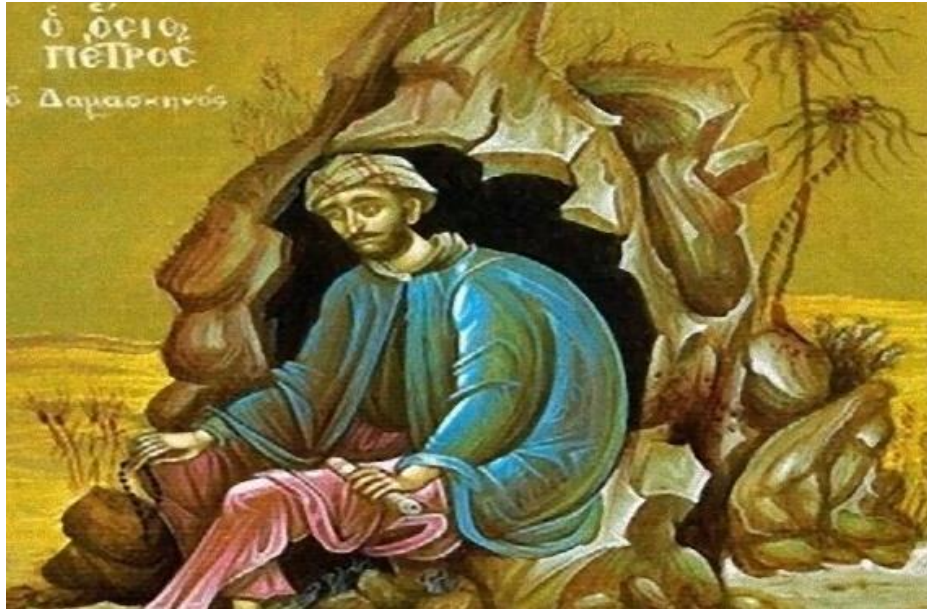

Συνείδηση, προαίρεση, διάκριση.

Από τη Φιλοκαλία

Αρετές.

Αρχή κάθε αγαθού είναι η φυσική γνώση που δίνεται από το Θεό, είτε από τις Γραφές μέσω κάποιου ανθρώπου, είτε μέσω αγγέλου, είτε ως δωρεά που δίνεται κατά το άγιο βάπτισμα, η οποία λέγεται και συνείδηση, για φύλαξη της ψυχής κάθε πιστού και για υπενθύμιση των αγίων εντολών του Χριστού. Μ' αυτές, αν θελήσει να τις τηρήσει, φυλάγεται η χάρη του Αγίου Πνεύματος στον βαπτιζόμενο.

Ύστερα από τη γνώση είναι η προαίρεση του ανθρώπου. Αυτή είναι η αρχή της σωτηρίας. Αυτό θα πει, να εγκαταλείψει ο άνθρωπος τα δικά του θελήματα και νοήματα και να κάνει τα θελήματα και τα νοήματα του Θεού.

Και αν μπορέσει να τα κάνει αυτά, δεν βρίσκεται σε όλη την κτίση πράγμα ή προσπάθεια ή τόπος που να μπορεί να τον εμποδίσει να γίνει όπως ο Θεός εξ αρχής θέλησε να είναι, «κατ' εικόνα και ομοίωσιν Αυτού» (Γεν. 1:26) και κατά χάρη θέσει θεός, απαθής, δίκαιος, αγαθός και σοφός, είτε πλούσιος είναι, είτε φτωχός, είτε ζει την παρθενική ζωή, είτε τη συζυγική, είτε είναι άρχοντας και ελεύθερος, είτε υποτακτικός και δούλος, γενικά σε κάθε περίπτωση και τόπο και πράγμα.

Γι' αυτό και υπάρχουν πολλοί δίκαιοι και στην περίοδο πριν δοθεί ο Νόμος, και κατά το Νόμο, και στην εποχή της χάρης, γιατί προτίμησαν τη

γνώση του Θεού και το θέλημά Του, από τα δικά τους νοήματα και θελήματα. Και αντίθετα, πολλούς βρίσκουμε στους ίδιους καιρούς και στα ίδια πράγματα να έχουν απωλεσθεί, γιατί προτίμησαν τα δικά τους νοήματα και θελήματα από αυτά του Θεού.

Αυτά λοιπόν έτσι έχουν.

Έχουν όμως διαφορά οι τόποι και τα έργα, και καθένας οφείλει να έχει διάκριση, είτε αυτή που δίνει ο Θεός σ' όσους έχουν ταπεινοφροσύνη, είτε με ερώτηση εκείνων που έχουν τα χαρίσματα της διακρίσεως. Γιατί χωρίς τη διάκριση δεν είναι καλά τα έργα μας, και αν ακόμη από άγνοιά μας νομίζουμε ότι είναι καλά.

Κι αφού κανείς μάθει με τη διάκριση για τη δύναμή του σχετικά με αυτό που θέλει να κάνει, τότε κάνει αρχή να ευαρεστεί το Θεό. Αλλά όπως είπαμε, πρέπει σε όλα να αρνηθεί τα δικά του θελήματα για να επιτύχει το θεϊκό σκοπό και να εκτελέσει το έργο του όπως θέλει ο Θεός.

Αν δεν κάνει έτσι, δεν μπορεί με τίποτε να σωθεί. Τούτο γιατί από την παράβαση του Αδάμ, συνηθίσαμε όλοι στα πάθη και κυριευτήκαμε από αυτά, και δεν αποδεχόμαστε το αγαθό με χαρά, ούτε επιθυμούμε τη γνώση του Θεού, ούτε εργαζόμαστε το αγαθό από αγάπη, όπως οι απαθείς, αλλά μάλλον αγαπούμε τα πάθη και τις πονηρίες, ενώ δεν επιθυμούμε καθόλου τα αγαθά, παρά από ανάγκη, για το φόβο των κολάσεων.

Και αυτά όσοι με σταθερή πίστη και πρόθεση δέχονται τον λόγο. Οι λοιποί, ούτε αυτή τη θέληση έχουμε, αλλά, μη λογαριάζοντας διόλου τις θλίψεις του βίου και τις μέλλουσες κολάσεις, δουλεύουμε στα πάθη με όλη μας την ψυχή.

Μερικοί μάλιστα χωρίς να αισθάνονται την πικρότητά τους, αναλαμβάνουν εξ ανάγκης και όχι θεληματικά τους κόπους των αρετών. Και έγιναν σ' εμάς ποθητά τα αξιόμισα, από άγνοιά μας.

Από το βιβλίο: ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ, Τόμος Γ'. Εκδόσεις "Το περιβόλι της Παναγίας", Θεσσαλονίκη 1997. Όσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός, Βιβλίο πρώτο, σελ. 70.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>